

Utbildningsplan

Sjuksköterskeprogrammet

180 högskolepoäng

Nursing programme 180 ECTS credits

180 Credits *)

*Fastställd i Utbildnings- och Forskningsnämnden 2007-02-21
Gäller fr.o.m. 2007-07-01*

*Reviderad 2011-10-13
Revideringen är giltig fr.o.m. 2011-10-13*

*) 1 Credit = 1 ECTS

1. Programmets mål

1.1 Mål enligt Högskolelagen (1992:1434), 1 kap. 8 §:

Utbildning på grundnivå ska utveckla studenternas

- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar,
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, och
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser ska studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att

- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,
- följa kunskapsutvecklingen, och
- utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

1.2 Examensmål enligt Högskoleförordningen (1993:100), bilaga 2:

Sjuksköterskeexamen

För sjuksköterskeexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som sjuksköterska.

Kunskap och förståelse

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa kunskap i planering, ledning och samordning av vård- och hälsoarbetet,
- visa kunskap om förhållanden i samhället som påverkar barns, kvinnors och mäns hälsa, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

- visa förmåga att självständigt och i samverkan med patienten och närstående identifiera vårdbehov, upprätta omvårdnadsplan samt ge vård och behandling,
- visa förmåga att hantera läkemedel på ett adekvat sätt samt kunna informera patienten om läkemedlens effekter och biverkningar,
- visa förmåga att identifiera behov av och genomföra hälsofrämjande och förebyggande arbete,
- visa förmåga att initiera metodförbättring och kvalitetssäkring,
- visa förmåga att tillämpa sitt kunnande för att hantera olika situationer, företeelser och frågeställningar utifrån individens och grupperns behov,
- visa förmåga att informera och undervisa olika grupper samt att genomföra handledande uppgifter,

- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera åtgärder och behandlingsresultat med berörda parter samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information samt att diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika målgrupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa självkännet och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Kandidatexamen

För kandidatexamen ska studenten:

Kunskap och förståelse

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet kunskap om områdets vetenskapliga grund, kunskap om tillämpliga metoder inom området, fördjupning inom någon del av området samt orientering om aktuella forskningsfrågor.

Färdighet och förmåga

- visa förmåga att söka, samla, värdera och kritiskt tolka relevant information i en problemställning samt att kritiskt diskutera företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att självständigt identifiera, formulera och lösa problem samt att genomföra uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera information, problem och lösningar i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt arbeta inom det område som utbildningen avser.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter,
- visa insikt om kunskapens roll i samhället och om människors ansvar för hur den används, och

- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin kompetens.

1.3 Utbildningsprogrammets mål

Syftet med sjuksköterskeprogrammet är att studenten ska uppnå den kompetens som krävs för att utöva sjuksköterskeyrket samt att ge förutsättningar för fortsatta akademiska studier. Utbildningen regleras ytterst av Högskolelagen och Högskoleförordningen inklusive de särskilda utbildningsmål som fastställts i examensbeskrivning för sjuksköterskeexamen. Vidare har utbildningen utformats i enlighet med EES-avtal (89/595; 90/658) och DS 1992:34 samt utifrån Socialstyrelsens kompetensbeskrivning för legitimerad sjuksköterska (2005-105-1), samt föreskrifterna SOSFS 1993:15 och SOSFS 1993:17.

2. Huvudsaklig uppläggning

Utbildningsprogrammet omfattar 180 högskolepoäng (hp) och består av både teoretiska och kliniska studier. Utbildningen består till stor del av ett självstyrt nätbaserat lärande med stöd av informations och kommunikationsteknik med inslag av undervisning vid campus samt av verksamhetsförlagd utbildning (vfu) i verksamheter som bedriver vård och omsorg i länet. Utbildningen består av teoretiska studier inom huvudområdet Omvårdnad samt i Medicinsk vetenskap, dessutom ingår kliniska studier där en integrering och tillämpning av ämnesteoretisk kunskap sker. Progression av såväl ämnesbredd som ämnesdjup sker successivt under utbildningen. Progression sker genom att kursernas kunskapsinnehåll rör sig från det friska till det sjuka, från mer enkla vårdbehov till mer komplexa och från allmän till specifik omvårdnad. Under de verksamhetsförlagda delarna av utbildningen sker en progression från att mer observera och delta under handledning, till en ökad grad av självständighet i bedömning och genomförande av vården. Successivt ökade krav på kompetens, identifierade utifrån sjuksköterskans kompetensområden, finns synliggjorda i målbeskrivningar i vfu där även en nationell klinisk slutexamination ingår. Utbildningen indelas läsårsvis i tema.

Läsår 1:

Tema: Sjuksköterskans profession, hälsa, omvårdnadens värdegrund och vetenskapliga domän

Läsår 2:

Tema: Planera och genomföra omvårdnad avseende patienter med specifika omvårdnadsbehov

Läsår 3:

Tema: Leda och planera evidensbaserad omvårdnad med inriktning mot komplexa omvårdnadsbehov.

Genom utbildningsprogrammet studeras och problematiseras jämställdhet, mångfald och internationalisering i relation till hälsa, sjukdom och vård. Studenten tränas också i att använda olika former av informations- och kommunikationsteknologi som stöd för kommunikation.

3. Programmets kurser

Läsår 1

Ämne: Omvårdnad

- Sjuksköterskans profession, hälsa, omvårdnadens värdegrund och vetenskapliga domän 15,0 hp
- Vårdetik och omvårdnadens etik 7,5 hp
- Basal omvårdnad 12,0 hp
- Vetenskapsteori och metoder i omvårdnadsforskning 7,5 hp

Ämne: Medicinsk vetenskap

- Anatomi och fysiologi 15,0 hp
- Vfu inriktning omvårdnad * 3,0 hp

Läsår 2

Ämne: Omvårdnad

- Specifik omvårdnad samt lärande och kommunikation 15,0 hp
- Vfu inom somatisk och psykiatrisk vård * 15,0 hp
- Omvårdnadens administration och ledarskap 7,5 hp

Ämne: Medicinsk vetenskap

- Sjukdomslära, delkurs 1-2 15,0 hp
- Vfu inom somatisk och psykiatrisk vård * 7,5 hp

Läsår 3

Ämne: Omvårdnad

- Palliativ vård 3,0 hp
- Vfu inom geriatrisk vård och primärvård * 7,5 hp
- Fördjupning i vetenskaplig metod inriktning omvårdnad 7,5 hp
- Examensarbete i omvårdnad 15,0 hp

Ämne: Medicinsk vetenskap

- Sjukdomslära, delkurs 3-5 4,5 hp
- Vfu inom geriatrisk vård och primärvård * 7,5 hp

Valbara verksamhetsförlagda kurser

Två kurser om totalt 15 hp på grundnivå 2 läses, t.ex.:

Ämne: Omvårdnad

- Klinisk bedömning och vårdplanering 7,5 hp
- Psykiatrisk omvårdnad 7,5 hp
- Palliativ vård 7,5 hp

Ämne: Medicinsk vetenskap

- Akutsjukvård 7,5 hp

Vfu = Verksamhetsförlagd utbildning,
* läses ämnesintegrerat

3.1 Omvårdnad

Studier under 1:a läsåret omfattar sjuksköterskeprofessionens historik, introduktion av huvudområdet omvårdnad, etik, hälsa och folkhälsa samt regelverk som styr hälso- och sjukvårdande verksamhet. Diskussioner förs utifrån individ, familj och ett globalt perspektiv med beaktande av ett kultur- och mångfaldsperspektiv. Centrala begrepp och teorier inom omvårdnad och journalføring av omvårdnad behandlas, liksom träning av metoder och tekniker i omvårdnad. Människosyn och ett etiskt humanistiskt perspektiv bearbetas som grund för vårdmötet, kommunikationen mellan vårdgivare och patient, med beaktande av patient och närståendes delaktighet. Omvårdnadsprocessen, ett systematiskt förhållningssätt i organisation av omvårdnad, för att identifiera behov, utföra och utvärdera omvårdnad, bearbetas såväl ur ett problemlösnings- som salutogent perspektiv. Ett kritiskt reflekterande förhållningssätt tränas relaterat till utveckling av kunskap och evidens, vetenskaplig metodik och kvalitetsutveckling inom omvårdnad.

Studier under 2:a läsåret omfattar kommunikation, inläringsteorier och pedagogiska modeller med utgångspunkt i sjuksköterskans möte med människor i olika livssituationer och undervisande funktion. En fördjupning av teoretiska begrepp, metoder och tekniker i omvårdnaden, inklusive planering av omvårdnad och journalføring sker. Studierna omfattar även sjuksköterskans arbetsledande roll i vårdorganisationen samt kunskaper om hälsoekonomi och organisation av vårdverksamhet och omvårdnad. Sjuksköterskans ansvar och behovet av säkerhet och kvalitet i vården betonas. Kunskaper om specifik omvårdnad bearbetas genom fördjupning av tidigare kunskaper och träning av omvårdnadstekniska färdigheter sker. Grundläggande kunskaper och färdigheter i kommunikation och möten med människor i behov av omvårdnad samt reflektion över sin egen roll i interaktionen bearbetas och tränas.

Studier under 3:e läsåret omfattar en fördjupad vetenskaplig kvantitativ och kvalitativ metodkunskap. Kunskapen fördjupas inom palliativ vård samt inom mödra- och barnhälsovård med beaktande av ett etiskt humanistiskt perspektiv. Kunskaper och färdigheter fördjupas i att arbeta utifrån omvårdnadsprocessen för att tillgodose allmänna och specifika omvårdnadsbehov. En klinisk slutexamination där teoretisk och praktisk kunskap examineras genomförs samt även ett examensarbete i huvudämnet.

3.2. Medicinsk vetenskap

Studier under 1:a läsåret omfattar grundläggande kunskaper om människokroppens normala byggnad och funktion i olika åldrar samt kunskap om näringslära, klinisk kemi och smittskydd som grund för ett arbetssätt med beaktande av hygieniska principer. Grundläggande farmakologi och läkemedelsberäkning ingår också.

Studier under 2:a läsåret omfattar kunskap om patologiska processer, de vanligast förekommande sjukdomarna och deras behandling, specifik farmakologi och läkemedelsberäkning som underlag för sjuksköterskans omvårdnadshandlingar, med beaktande av behovet av säkerhet i vården.

Studier under 3:e läsåret omfattar kunskaper om patologiska processer som underlag för sjuksköterskans omvårdnadshandlingar i samband med mer komplexa sjukdomstillstånd. Katastrofmedicin och sjuksköterskans roll i samband med katastrofer ingår också.

3.3 Verksamhetsförlagda kliniska kurser

Verksamhetsförlagda kliniska studier utgör en integrerad tillämpning och fördjupning av det kunskapsstoff som bearbetats teoretiskt i ämnena Omvårdnad och Medicinsk vetenskap. Studierna sker vid enheter för somatisk, psykiatrisk och geriatrisk vård, inom primärvården samt inom kommunal hälso- och sjukvård under handledning av legitimerad sjuksköterska och kliniska adjunkter med stöd av klinisk lektor.

Studier i läsåret 1 omfattar verksamhetsförlagd klinisk utbildning inom äldre vården med grundläggande tillämpning och träning i mötet mellan sjuksköterska och patient. Enklare medicintekniska procedurer tränas. Vidare tränas kunskaper och färdigheter i bedömning av hjälpbehov och resurser samt att tillgodose basala omvårdnadsbehov utifrån ett humanistiskt etiskt perspektiv.

Studier i läsåret 2 omfattar verksamhetsförlagd klinisk utbildning inom somatisk och psykiatrisk vård där kunskaper och färdigheter i specifik omvårdnad utvecklas. Ett professionellt förhållningssätt i mötet med patienter och närstående tränas. Kunskaper och färdigheter i att utifrån ett etiskt humanistiskt perspektiv arbeta systematiskt enligt omvårdnadsprocessen tränas. Förmågan att föra journal övas upp med fokus på omvårdnaden. Information och undervisning av patient och närstående tränas med betoning på patientens delaktighet. Kunskaper och färdigheter i bedömning av symptom och medicintekniska procedurer fördjupas. Studenterna tränas att använda ett reflekterande arbetssätt i relation till innehållet i den kliniska utbildningen och sitt eget lärande.

Studier i läsåret 3 omfattar verksamhetsförlagd klinisk utbildning inom primärvård, palliativ vård samt äldre vård och avser att ge fördjupade kunskaper i hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete i första linjens vård, samt omvårdnad vid komplexa tillstånd av ohälsa och vid livets slut. Kunskaper och färdigheter i bedömning och planering av vård och medicintekniska procedurer utförs mer självständigt. Planering och arbetsledning av vårdarbetet samt handledning och utbildning av personal bearbetas. Studenterna använder ett reflekterande arbetssätt i relation till innehållet i den kliniska utbildningen och sitt eget lärande. Två valbara verksamhetsförlagda kurser om vardera 7,5 högskolepoäng väljs i samråd med programansvarig.

4. Examensbenämning

Studerande som genomgått programmets kurser med godkänt resultat kan efter ansökan erhålla Sjuksköterskeexamen (Degree of Bachelor of Science in Nursing). Examensbeviset ligger till grund för Socialstyrelsens utfärdande av legitimation som sjuksköterska.

Efter fullgjord utbildning kan efter ansökan även Filosofie kandidatexamen, huvudområde: Omvårdnad (Degree of Bachelor of Science, Main Field of Study: Nursing Science) erhållas.

5. Behörighetskrav

Områdesbehörighet 16/A14 eller motsvarande kunskaper